

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Hana Boháčová

Datum vytvoření: 08.01.2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_16_CJL_L

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace, Estetické vzdělávání

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Renesance

Téma: William Shakespeare

Metodický list/anotace:

Prezentace slouží k prohloubení poznatků z oblasti anglické renesance pro žáky 1. ročníků a zároveň jako opakování k ústní části maturitní zkoušky pro žáky 4. ročníků; život a dílo W. Shakespeara, praktická práce s texty.

WILLIAM SHAKESPEARE

1564 - 1616

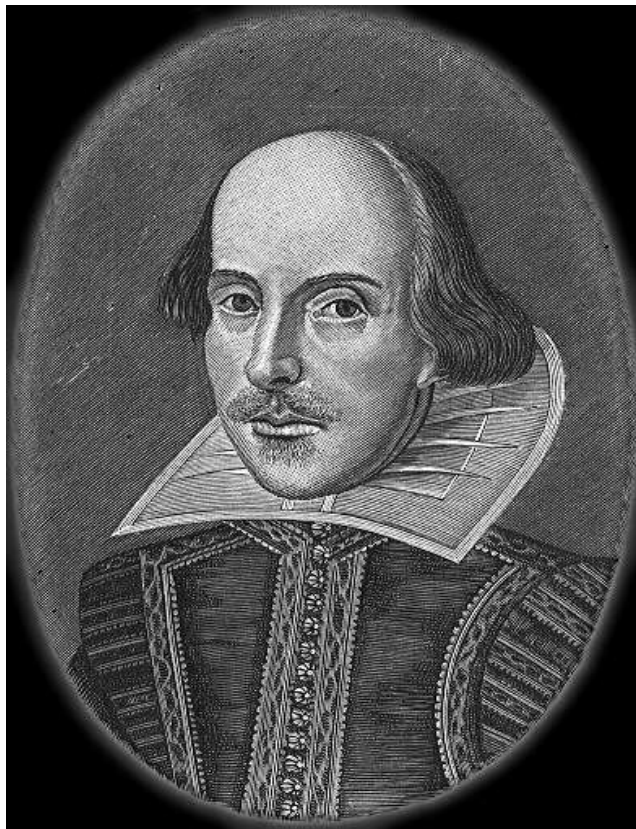
- * anglický **renesanční** básník a **dramatik**
- * narodil se a vyrůstal ve Stratfordu nad Avonou
- * je autorem asi **37** divadelních her
- * **hrdinové** jsou sami strůjci svých osudů, jsou nadčasoví
- * typickým veršem je **blankvers** (nerýmovaný pětistopý jamb o 10 - 11 slabikách)
- * celá jeho tvorba přeložena do češtiny J. V. Sládkem

Tvorbu můžeme rozdělit na:

- * **Komedie** (Zkrocení zlé ženy, Sen noci svatojánské, Komedie plná omylů apod.)
- * **Tragédie** (Hamlet, Romeo a Julie, Othelo apod.)
- * **Hry z antických a anglických dějin** (Jindřich VI., Richard III., Julius Cesar apod.)

Podobizna a Shakespearův památník

Obr. 1 A

Obr. 2A

Hamlet

Přečtěte si pozorně ukázkou a pak se pokuste shrnout hlavní myšlenku monologu

(dánský princ Hamlet se dozví, že jeho otec byl zavražděn vlastním bratrem, králem Claudiem. Hamlet se rozhodne pomstít. Proti světu falše a podezřívavosti se chrání předstíraným šílenstvím)

III.1.

Claudius a Polonius se schovají za závěsem. Vystoupí Hamlet.

Hamlet:

„Být, nebo nebýt – to je otázka
je důstojnější zapřít se a snášet
vrtochy osudu a jeho rány,
anebo se vzepřít moři trápení
a skoncovat to navždy? Zemřít, spát –
a je to. Spát – a navždy ukončit
úzkost a věčné útrapy a strážně,
co údělem jsou těla – co si můžem
přát víc, po čem toužit? – Zemřít, spát –
spát, možná snít – a právě v tom je zrada.

Neboť kdo vydržel by kopance
a výsměch doby, aroganci mocných,
průtahy soudů, znesvěcenou lásku,
nadutost úřadů a ústrky,
co slušnost věčně sklízí od lumpů,
když pouhá dýka srovnala by účty
a byl by klid?

To nám láme vůli –
snášíme radši hrůzy, které známe,
než abychom šli vstříc těm neznámým.
Tak svědomí z nás dělá zbabělce.“(1)

**Jedno z nejslavnějších Shakespearových dramat líčí
příběh tragické lásky.**

**Vyhledejte v ukázce, jakými slovy vyjadřují hlavní
postavy svůj cit.**

Znáte celý příběh? Převyprávějte ho.

Romeo a Julie

Romeo

„Na křídlech lásky přeletěl jsem zed'.
Let lásky nezastaví ani hradby.
Co láska může, to i udělá,
a tvoji příbuzní mi nezabrání.

Julie

Kdyby tě uviděli, zavraždí tě!

Romeo

V tvých očích, ach, je více nebezpečí
než ve dvaceti mečích. Jenom ty
hled' laskavě, a zášť mi neublíží.

Julie

Leč za nic nesmějí tě tady spatřit.

Romeo

Plášť noci ukryje mě před nimi.
A nechceš-li mě, ať si mě tu najdou!
Ať raděj zahubí mě jejich zášť,
než abych spasil život bez tvé lásky.“(2)

Obr. 1: Romeo a Julie, divadelní studie

Obr. 2 a 3: Faksimile první strany *Romea a Julie* z vydání z roku 1623 a Titulní strana prvního vydání

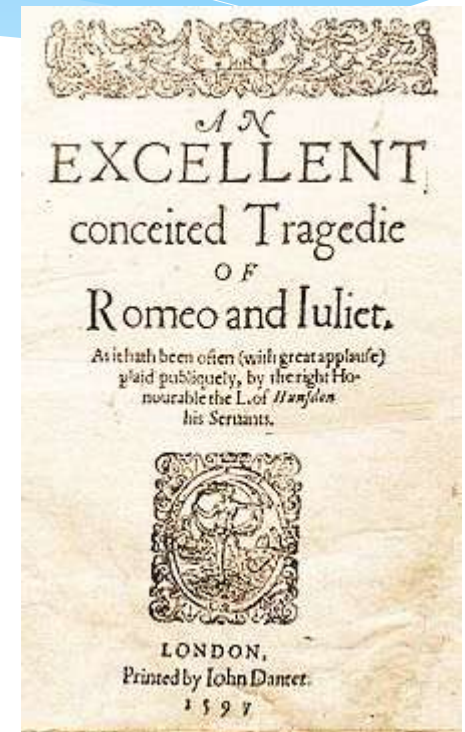
Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Přečtěte si ukázky a seznamte se s dalšími Shakespearovými díly.

Zamyslete se nad následujícími otázkami:

- * Jak byste charakterizovali hlavní postavy těchto dramát?
- * Jaké konkrétní vlastnosti, kladné i záporné, jste u jednotlivých postav našli?
- * Co je příčinou tragédie; lidská vášeň nebo náhoda? Uveďte příklady.
- * V čem jsou zajímavé postavy žen? Jsou samostatné, dokáží rozhodovat o svém životě?
- * Jaký je jazyk Shakespearových dramát? Co je to blankvers? Doložte svá tvrzení příklady.
- * Znáte z vlastní četby ještě jiná dramata tohoto autora? Viděli jste některé dílo zfilmované nebo uvedené přímo na divadelních prknech? Seznamte s těmito díly spolužáky.

Jan Werich: Dopis Shakespeareovi

Jan Werich považoval Shakespeara za **nesmrtelného autora**.

Všimněte si v následující ukázce, co o něm říká.

Uvádějte konkrétní příklady z textu.

„V Praze dne 6. února 1964

Vážený Mistře,

od té doby, co jste nás opustil, svět se zmenšil a času ubylo... Je nás mnohem více na Planetě, než bývalo Vašich současníků. Pojem vzdálenosti netrvá.

Kdybyste byl dnes mezi námi, kdyby si Vaše oči zvykly pohledům na kovová zvířata požírající zemi, plivající cihly, zpívající písně, ... kdybyste se, po česky řečeno, pořádně rozkoukal, jistě by Vaším očím neušlo, že Vaše stará planeta je opět plná postav Vašich her. Ve Vašich hrách, Mistře, jsou odpovědi na všechny otázky, na které se člověk odváží ptát... Inspirujete. Ponoukáte líné mozky. Říkají o Vás, že jste nevěděl nic o zeměpisu. O historii... O umění... Jako by geniální člověk musil vědět. Váš veliký obdivovatel JAN WERICH“(3)

Citace, zdroje a literatura

- * Obr. 1A: Autor neuveden. *Soubor:ShakespeareMonument cropped.jpg-Wikipedie* [online]. [cit. 2.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:ShakespeareMonument_cropped.jpg
- * Obr. 2A: Autor neuveden. *Soubor:Hw-shakespeare.png-Wikipedie* [online]. [cit. 2.4.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Hw-shakespeare.png>
- * Obr. 1: Autor neuveden. *Soubor:Francesco Hayez 053.jpg-Wikipedie* [online]. [cit. 2.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Francesco_Hayez_053.jpg
- * Obr. 2: Autor neuveden. *Soubor:Romeoandjuliet1597.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 2.4.2013]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Romeoandjuliet1597.jpg>
- * Obr. 3: Autor neuveden. *Soubor:RJ First Folio (1623).jpg-wikipedie* [online]. [cit. 2.4.2013]. Dostupný na WWW: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:RJ_First_Folio_%281623%29.jpg
- * (2) RYŠÁNKOVÁ, Jarmila. *Čítanka 1 pro SOU*. Praha: SPN, n. p., 1988.
- * (1)(3) SOUKAL, Josef. *Čítanka pro 1. ročník SOŠ*. Praha: SPN, a.s., 2000, ISBN 80-7235-129-X.
- * MGR. HÁNOVÁ, Eva a kol. *Odmaturuj z literatury 1*. Brno: Didaktis, spol.s r.o., 2004, ISBN 80-7358016-0.